



Camí Romeu

Vacarisses

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Emplaçament El camí travessa el terme en un itinerari transversal

Coordenades:

Latitud: 41.60207
Longitud: 1.90309
UTM Est (X): 408592
UTM Nord (Y): 4606177

Classificació

Número de fitxa 08291 - 42
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Antic Ibèric Romà Medieval Modern Contemporani
Segle XIII-XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: En trams urbans i propers el camí es troba molt desdibuixat: s'han convertit en pista o asfaltat
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic
Titularitat Privada
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 27/05/2010 - 02:00

Descripció

L'antic camí romeu venia des de Barcelona i Terrassa i menava fins a Montserrat. Actualment aquest itinerari històric es troba senyalitzat amb pintura groga i vermella com a GR 96. Cal dir, però, que en diversos trams l'itinerari senyalitzat no es correspon exactament amb el traçat originari, ja que discorre per

moltes de les urbanitzacions de Vacarisses. En la seva major part el camí és asfaltat i està integrat en diferents carrers, però també se'n conserva algun tram més autèntic, als extrems del terme municipal. El camí romeu sortia de Terrassa des del pont anomenat de Vacarisses i s'enfilava per la pujada del Moixell, camí dels bressols, prop de Sant Miquel de Gonerres. En el Molinot entrava ja en terme de Vacarisses i passava pels següents masos o hostals: Collcardús, el Boixadell (actualment en ruïnes), l'Hostal de Torroella (en ruïnes), Castellet de Dalt, Hostal del Palà (una casa actualment molt transformada) i Hostal de la Creu (ja en terme de Monistrol i també en ruïnes). Concretament, al sector de l'antic mas del Boixadell el camí antic encara es conserva al peu de l'antiga casa, tot i que cobert per la vegetació, mentre que el camí senyalitzat discorre per una pista situada lleugerament més al nord-est. Més endavant, el camí travessa la carretera de Manresa a Terrassa (C-58) i la via del tren i s'introdueix en la urbanització de Torreblanca i el polígon industrial de can Torrella, on hi ha l'antic hostal de can Torrella així com un jaciment d'època ibèrica (can Torrelles). Aquí l'itinerari conflueix amb el camí vell d'Olesa que es dirigia cap a Vacarisses. En tot aquest sector el camí és asfaltat i passa per les urbanitzacions de la Coma, la colònia Gall i el sector nord de la urbanització de can Serra, on hi ha l'estació del tren de Vacarisses. Des de can Serra fins a la urbanització de Palà/Xoles el camí ha estat asfaltat amb un paviment suau de color vermellós i s'han instal·lat alguns bancs al costat del camí. Es tracta d'un tram d'uns 500 metres molt agradable, amb unes interessants vistes frontals de Montserrat. Al pas per la urbanització de Palà/xoles l'itinerari torna a passar per carrers i es dirigeix cap a l'antic Hostal de Palà. Aquí el camí romeu es creuava amb el camí vell d'Olesa a Manresa, i també amb el camí de Vacarisses a Monistrol, que passava per la masia de les Comelles. En aquest punt de l'hostal el camí travessava la riera de Palà per un gual (el camí senyalitzat actualment travessa la riera més al sud) i continuava cap a la casa de can Franc. Després travessa la urbanització del Ventaïol per un tram asfaltat. En aquest sector final l'itinerari prenia el nom de "camí de la Creu", ja que es dirigia cap a l'hostal amb aquest nom. Un cop deixada enrere la urbanització, el camí discorre per una pista sense asfaltar. Es tracta del tram més ben conservat dins el terme de Vacarisses, en el qual encara es poden veure, a banda i banda del camí, diversos marges fets amb grans blocs de pedra. En aquest punt hi havia un abeurador excavat a la roca que actualment ha quedat cobert sota terra. Un cop passat l'hostal de la Creu, ja en terme de Monistrol, és on trobem el tram més autèntic del camí romeu. Pel que es pot observar, es tractava d'un camí d'uns 3 metres d'amplada, reforçat amb murs normalment a un dels costats, i amb restes força ben conservades d'empedrat. Els importants desnivells que s'han de salvar fan pensar que no era apte per als carruatges.

Observacions:

La dècada de 1990 s'instal·laren algunes fites de formigó (per exemple prop de Castellet de Dalt) amb indicació del camí.

Història

Prop de l'hostal de can Torrella, just al costat del camí romeu, s'hi ha identificat un jaciment d'època ibèrica, mentre que a la zona del Molinot (en terme de Viladecavalls) s'hi han trobat restes d'una vil·la romana (del CAMPO: 1994). Aquests fets semblen suggerir que es tracta d'un itinerari ja d'origen antic. A partir de l'època medieval el camí ral o dels romeus és el que utilitzaven els pelegrins que volien anar Montserrat des de Barcelona i, sobretot, des de Terrassa. L'any 1342 es trobava en pèssim estat i el rei Pere III el Cerimoniós ordenà que cada municipi n'arreglés el seu tram. Els monarques catalans, per exemple Jaume I o Alfons el Magnànim, es preocuparen per la seguretat dels romeus que utilitzaven el camí i que tenien la protecció reial. Són molts els reis i les grans personalitats dels que es té constància que van fer el camí romeu, entre d'altres Pere III o la reina Violant. La conservació del camí anava a càrrec dels municipis, però més d'una vegada hi intervingué el poder reial. Cal dir que a l'indret de Palà, on hi havia l'hostal del Palà, era una important cruïlla. Aquí l'itinerari transversal del camí romeu es creuava amb el camí vell d'Olesa a

Manresa, amb un trajecte de nord a sud que venia de Castellbell i continuava per la serra de l'Hospici, el coll de Bram i el pla del Fideuer. A més, també hi conflüïen altres camins secundaris, com el que anava de Vacarisses a Monistrol o el que enfilava pel coll de les Bruixes cap a can Tovella i el Cairat (on hi havia un pont que travessava el Llobregat, possiblement d'època andalusina o potser anterior). Per això l'any 1485 el senyor de Vacarisses concedí al propietari del mas Palà llicència per construir una carnisseria al costat del camí ral o romeu, la qual al final del segle XVIII encara estava en funcionament.

Bibliografia

- BALLBÈ, Miquel (2000). Topònims de Sant Llorenç del Munt i rodalia. Centre Excursionista de Terrassa, p. 36
- CAMPO CAPILLA, Juan Luís del (1994). Camins vells de Viladecavalls, Ajuntament de Viladecavalls, p. 99-101
- FARRÉS, Josep M. (1996). Fonts de Vacarisses. Ajuntament de Vacarisses, p. 35
- FLOTATS, Antoni (1979). Vacarisses, assaig històric d'un poble, p. 90-97

